

Rapportnr.	017/2008
Status :	Endelig

INSPEKSJONSRAPPORT BEDRIFT: Rygge Flystasjon

Bedriftens adresse:	Flyplassveien 300 1590 Rygge	FMVAs saksnummer:	07/6572
		Organisasjonsnr.	975950662
Utslippstillatelse av:	19.12.07	Forrige kontroll:	05.01.05
NACE-kode:	63.23	Tidsrom for kontrollen:	28.05.08 med oppsum. 29.05.08
Risikoklasse:	2	Inspektør:	Bjørn Gudevold
Tilstede fra bedriften: (Vedl. deltakerliste)	Kontaktperson Vidar Lindblad	Andre tilstede:	Per Antonsen SFT Knut S. Fløgstad, FM

Rapportens status: Endelig rapport

Rapporten er endelig. Det innebærer at bedriften ikke har hatt innvendinger til faktagrunnlaget på bakgrunn av konklusjonen fra oppsummeringsmøtet den 29.05.08.

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert:

Internkontroll knyttet til drift, vedlikehold og utslipp fra avisingsanlegg og brannøvingsplass. I tillegg ble det fokusert på kjemikaliebruk og håndtering av farlig avfall, samt beredskap mot akutt forurensning.

Hovedkonklusjon

Under inspeksjonen ble det konstatert følgende avvik:

- **Skriftlig oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med helse, miljø og sikkerhet mangler.**
- **Virksomheten har ikke foretatt systematiske vurderinger av substitusjon av helse- og miljøfarlige stoffer for de kjemikaliene/produktene de benytter**
- **Lagring og sikring av utrangert PFOS-holdig brannskum er ikke tilfredsstillende**

Fylkesmannen har forøvrig følgende 2 anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

- Det er utført flere risikoanalyser og konsekvensutredninger av virksomheten i forbindelse med søknad om ny tillatelse til drift av flyplassvirksomhet i 2003. I forbindelse med endringer i regelverk og aktiviteter vil risikobildet endre seg på miljøområdet. Det er viktig at virksomheten har et system for å fange opp endringer i risikobildet og gjøre nye vurderinger. Dette skal skriftlig dokumenteres ovenfor myndighetene.

- Kjemikalier for baneavising (Aviform L50) er lagret i to 27,9 m³ tanker som tidligere ble brukt til transport av flydrivstoff. Tankene står montert på en betongplate på en steinfylling. Det er ingen oppsamling av eventuell søl spill eller lekkasjer rundt tankene. Risikoen for lekkasje fra disse tankene er vurdert som akseptabel av virksomheten. Begrunnelsen for dette er at sannsynligheten for lekkasje er vurdert som liten (en pr 1000 driftsår eller sjeldnere), mens konsekvensene er vurdert som svært store. Fylkesmannen vurderer at sannsynligheten for lekkasje og søl fra slike tanker større enn dette. Virksomheten bør derfor vurdere om tankene bør ha bedre sikring.

Utarbeidet dato: 11.06.08

Sign.:

Inspektør: Bjørn Gudevold

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en varslet inspeksjon som ledd i en landsomfattende aksjon på flyplasser. Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor Fylkesmannens forvaltningsområde. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av bedriftens miljøarbeid eller miljøstatus.

- AVVIK defineres som: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
(F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- Aktuelle lover og forskrifter
- Tillatelse av 19.12.07
- Virksomhetens internkontrolldokumentasjon

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

- Internkontroll
- Drift og utslipp fra avisingsanlegg
- Farlig avfall og kjemikalier
- Beredskap
- Diverse (f.eks. naboklager, oppfølging etter forrige kontroll).

For nærmere spesifisering, se skjema i vedlegg 1.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under inspeksjonen:

Avvik 1

Skriftlig oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med helse, miljø og sikkerhet mangler.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5, 2. ledd punkt 5

Kommentarer:

Virksomheten opplyser at det er utarbeidet et miljøledelsessystem for Rygge Flystasjon. For Moss Lufthavn Rygge er en tilsvarende system under utarbeidelse. Denne skal omfatte alle aktiviteter og aktører med miljømessig betydning. Det foreligger planer for en miljøsertifisering, ISO-14001 av Moss Lufthavn Rygge innen utgangen av 2008.

Under inspeksjonen kunne ikke Forsvarsbygg vise en skriftlig oversikt over hvordan ansvar for oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt på flyplassen. Det er Forsvarsbygg som har tillatelse til å drive flyplassvirksomhet etter forurensningsloven, mens det er Forsvaret ved Luftving 137 som står for driften av baneavising og brannøving. Norport Handling utfører flyavising på oppdrag fra Rygge Sivile Lufthavn AS. Under inspeksjonen kunne ikke virksomhetene fremvise noen samlet skriftlig oversikt over ansvaret for HMS er fordelt mellom de ulike organisasjonene.

Avvik 2:

Virksomheten har ikke foretatt systematiske vurderinger av substitusjon av helse- og miljøfarlige stoffer for de kjemikalierne/produktene de benytter

Avvik fra:

Produktkontrollloven § 3a

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5, 2. ledd punkt 7

Kommentarer:

Under inspeksjonen ble det fremvist permer der HMS-datablad for kjemikalier som er i bruk på flystasjonen ble samlet. Forsvarsbygg har imidlertid ikke gjennomført noen samlet vurdering av disse kjemikalierne og heller ikke hvilke som eventuelt kan erstattes av mindre helse- og miljøfarlige alternativer.

Avvik 3

Lagring og sikring av utrangert PFOS-holdig brannskum er ikke tilfredsstillende

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kap. 11. Farlig avfall. § 11-5.
Jfr. Forurensningsloven § 7.

Kommentarer:

Virksomheten tok PFOS holdig brannskum ut av bruk for halvannet år siden. Om lag 20 m³ PFOS-holdig brannskum er lagret i tønner på flystasjonens område. I produktforskriften §2-23, tredje ledd, står det at brannskum som inneholder 0,005 vektprosent eller mer PFOS eller PFOS-relaterte forbindelser skal leveres til godkjent mottak for destruksjon. Det er imidlertid ikke angitt noen tidsfrist for dette. Det ble opplyst muntlig under kontrollen at det nå var bevilget midler for innlevering av

kjemikalierne til godkjent anlegg. Lang lagringstid øker faren for lekkasjer og Fylkesmannen vurderer at kjemikalierne bør sendes til destruksjon snarest.

5. Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

Anmerking 1:

Det er utført flere risikoanalyser og konsekvensutredninger av virksomheten i forbindelse med søknad om ny tillatelse til drift av flyplassvirksomhet i 2003. I forbindelse med endringer i regelverk og aktiviteter vil risikobildet endre seg på miljøområdet. Det er viktig at virksomheten har et system for å fange opp endringer i risikobildet og gjøre nye vurderinger. Dette skal skriftlig dokumenteres ovenfor myndighetene.

Anmerking 2:

Kjemikalier for baneavising (Aviform L50) er lagret i to 27,9 m³ tanker som tidligere ble brukt til transport av flydrivstoff. Tankene står montert på en betongplate på en steinfylling. Det er ingen oppsamling av eventuell søl spill eller lekkasjer rundt tankene. Risikoen for lekkasje fra disse tankene er vurdert som akseptabel av virksomheten. Begrunnelsen for dette er at sannsynligheten for lekkasje er vurdert som liten (en pr 1000 driftsår eller sjeldnere), mens konsekvensene er vurdert som svært store. Fylkesmannen vurderer at sannsynligheten for lekkasje og søl fra slike tanker større enn dette. Virksomheten bør derfor vurdere om tankene bør ha bedre sikring.

6. Andre forhold

- Rygge flystasjons forurensningstillatelse trådte i kraft i desember 2007. Det har ikke vært mulig å høste driftserfaringer fra en hel vintersesong med avising og oppsamling/behandling av avisingskjemikalier.
- Forurensningsmyndigheten ser positivt på at flystasjonen er iferd med å bygge opp et miljøledelsessystem som planlegges miljøsertifisert etter ISO-14001.

Vedlegg 1: (til bruk ved registrering i Forurensning)

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

Hovedtema		Sjekket
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	X
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	X
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	X
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	X
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	X
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	X
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av internkontrollen	X
	10. § 6 Samordning	X
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	X
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	X
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	X
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruks-avfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7.	
	8.	
	9.	
	10.	
	11.	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekket
D. Farlig avfall		
	1. Avfallsforskriften, forsvarlig oppbevaring av farlig avfall (forskriftens § 11-5)	X
	2. Levering og deklarerer av farlig avfall (forskriftens § 11-8 og § 11-12)	
	3. Miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Grensekryssende transport av avfall	
	6. Brenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall om journalføring	
	9. Annet regelverk som regulerer farlig avfall og håndtering av farlig avfall	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	X
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier - merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	
	5. Deklarering til Produktregisteret (§ 21 i merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreducerende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	X
	12. Annet kjemikalierregelverk	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	
	2. Risikoanalyser	
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	
	6. Beredskapsplan	
	7. Diverse.	
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	
	1. Egenrapportering	
	2. Uhellsrapportering	